

निर्वाण ढसकं

Nirvana Dasakam

निर्वाणढशकं ।

न भूमिर्न तोयं न तेजो न वायुर्न ङं नेन्द्रियं वा न तेषां समूहः ।
अनैकान्तिकत्वात्सुषुप्त्यैकसिद्धस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥१॥

न वर्णा न वर्णाश्रमाचारधर्मा न मे धारणाध्यानयोगाद्योऽपि ।
अनात्माश्रयोऽहं ममाध्यासहानात्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥२॥

न माता पिता वा न देवा न लोका न वेदा न यज्ञा न तीर्थं भ्रुवन्ति ।
सुषुप्तौ निरस्तातिशून्यात्मकत्वात्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥३॥

न साङ्ग्यं न शैवं न तत्पाञ्चरात्रं न जैनं न मीमांसकादेर्मतं वा ।
विशिष्टानुभूत्या विशुद्धात्मकत्वात्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥४॥

न शुक्लं न कृष्णं न रक्तं न पीतं न पीनं न कुञ्जं न क्लृप्तं न दीर्घम ।
अरूपं तथा ज्योतिराकारकत्वात्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥५॥

न जगन्न मे स्वप्नको वा सुषुप्तिर्न विश्वो न वा तैजसः प्राज्ञको वा ।
अविद्यात्मकत्वान्त्रयाणां तुरीयं तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥६॥

न शास्ता न शास्त्रं न शिष्यो न शिक्षा न य त्वं न याहं न यायं प्रपञ्चः ।
स्वरूपावबोधाद्विकल्पासहिष्णुस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥७॥

न योर्ध्वे न याधो न यान्तर्न बाह्यं न मध्यं न तिर्यङ् न पूर्वा परादिक ।
वियद्व्यापकत्वाद्यभङ्गैकरूपस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥८॥

अपि व्यापकत्वादि तत्त्वात्प्रयोगात्स्वतः सिद्धभावादनन्याश्रयत्वात् ।
जगत्सुखमेतत्समस्तं तदन्यस्तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोऽहम ॥९॥

न यैकं तदन्यद्वितीयं कुतः स्यान्न याकेवलत्वं न वा केवलत्वम ।
न शून्यं न याशून्यमद्वैतकत्वात्कथं सर्ववेदान्तसिद्धं भ्रवीमि ॥१०॥

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचितं निर्वाणढशकस्तोत्रं संपूर्णम् ॥